

Clara's relatief snelle honderdtonners door hoge producties vanaf eerste lactatie

Samen naar de honderdduizend

Dat drie generaties uit een koefamilie de grens van 100.000 kilogram melk halen, is al bijzonder. Extra bijzonder is het als alle drie de generaties nog op het bedrijf aanwezig zijn. Drie Clara's van de familie Knoef uit Geesteren klaarden dit zeldzame kunstje.

tekst **Jorieke van Cappellen**

Moeder Clara 115 (v. Boudewijn) lukte het in 2012: het passeren van de grens van 100.000 kilogram melk. In december 2012 volgde haar dochter Clara 120 (v. Hunter) en kleindochter Clara 123 (v. Win 395) slechtte die grens enkele weken geleden.

Drie generaties honderdtonners is een prestatie van formaat. Maar een echt unicum is het ook weer niet, relateert de familie Knoef, eigenaar van de drie veelgeefsters, direct. 'Ik hoor het vaker', zegt Jos Knoef. 'Bij ons op het bedrijf hadden we al eerder drie generaties die honderdtonner werden, en ook een lijn die drie generaties tientonners bracht.' Wat de prestatie echter wel een bijzonder tintje geeft, is dat de drie superproductentes op het moment van honderdtonner worden nog alle drie in leven waren. Dit jaar liepen alle drie de Clara's van Knoef in het koppel in de wei.

'Het verraste ons deze zomer dat na Clara 115 en Clara 120 ook Clara 123 al behoorlijk dicht in de buurt kwam van de 100.000 liter', vertelt Knoef. Naast een goede verzorging komt er wel een beetje geluk kijken bij zo'n gebeurtenis, is de bescheiden mening van de familie Knoef. 'We verzorgen en voeren de koeien goed, maar je hebt te maken met levende dieren. Ze moeten wel fit blijven.'

Snelle honderdtonners

Wat volgens Knoef ongetwijfeld meewerkte, is het feit dat met name moeder en dochter relatief 'snelle' honderdtonners waren. 'Beide begonnen al vanaf de eerste lactatie volle bak aan hun productie met lijsten dik boven de 10.000 kilogram melk. Ze passeerden de grens van 100.000 liter in de zesde lactatie. Grootmoeder Clara 115 deed dat in haar achtste lactatie.'

De basis van de productieve Claralijn op het bedrijf van de familie Knoef werd gelegd door Clara 93 (v. Nette 93), die in 1971 als hoogdragende vaars op het bedrijf kwam. 'Clara 93 was een prima melkkoe. Ze gaf niet opvallend, maar het was een koe met weinig problemen', herinnert Jos Knoef zich. Door de jaren heen profileerde de Claralijn zich echter steeds nadrukkelijker met sterke koeien met stevige producties, verankerd door stieren als Valentin, Sunny Boy en Ronald.

Des te opmerkelijker vindt Knoef het dat juist een Boudewijndochter als eerste van de Clara's de 100.000 kilogram melk volmaakte. 'Boudewijn was absoluut geen ster in levensduur. Maar bij Clara 115 kwam dat niet tot uiting dankzij de sterke moederlijn. En ze had een goed frame en goede benen, waardoor ze een sterke koe was.' De nu veertienjarige Clara 115 werd ingeschreven met 86 punten en ontpopte zich als echte productiekoe met daarbovenop hoge gehalten van 5,15% vet en 3,92% eiwit.

Een knuffel halen

Een paring met Hunter bracht Clara 120 voort. Achteraf bezien bleek dat ook niet de meest duurzame en productieve stier, glimlacht Knoef. 'Clara 120 is ingeschreven met 86 punten dankzij een imponerend frame met goede benen.'

Zijn er meer overeenkomsten te ontdekken tussen de drie veelgeefsters? 'Het zijn alle drie koeien die niet al te groot zijn, met stuk voor stuk een sterke bovenbouw, heel goede benen en dat goede frame', aldus Knoef. Clara 120 en haar dochter Clara 123 zijn net even mooier afgewerkt dan grootmoeder Clara 115, vindt de melkveehouder, die de koeien aanwijst in de wei. 'De Clara's zijn vrijwel allemaal fijne koeien, maar de Hunter, Clara 120, was echt heel mak', ver-

Drie generaties honderdtonners op het bedrijf: Clara 123 met Bas Knoef (l.), Clara 120 met Koen Knoef (m.) en Clara 115 met Ben Knoef (r.)

telt Knoef. 'Op stal kwam ze gewoon naar je toe om een knuffel te halen.'

Superkwaliteit benen

Clara 123 is inmiddels de achtste generatie van de Clarakoefamilie en slechte precies op haar negende verjaardag de productiegrens van 100.000 kilogram melk. Daarmee bracht ze de teller van het aantal honderdtonners op het bedrijf van de familie Knoef op 58.

'Clara 123 is een van de mooiste koeien in onze stal', is de mening van zoon Ben Knoef over de Win 395-dochter. 'Ze heeft een mooi melktype met een mooi lang kruis en een mooie lange uier. En ze heeft benen van superkwaliteit.' Jos knikt en vervolgt: 'Ze staat ingeschreven met 89 punten en kreeg 92 punten voor benen. Goede benen zijn een voorwaarde om lang te blijven lopen.'

De keuze voor Win 395 was achteraf gezien een heel goede, vindt Knoef. 'Win 395 is eigenlijk te weinig ingezet in onze fokkerij. Achteraf is dat wel jammer. Hij had een paar buitengewoon goede punten. Hij vererft heel veel melk, subliem beenwerk en uiers van een fijne kwaliteit. Zijn dochters zijn bovendien enorm persistent.' De combinatie van deze eigenschappen maakt dat dochters vanaf de eerste lactatie veel geven, maar toch niet vroeg versleten zijn.

Momenteel is Clara 123 drachtig van Suarez, waarmee Knoef hoopt de gehalten in de melk nog iets verder te verbeteren.

Dat de drie generaties samen nog meer records zullen verbreken, zit er niet in. 'Clara 120 kregen we helaas niet meer drachtig en na een mooi pensioen hebben we haar kort geleden helaas moeten afvoeren. Haar moeder Clara 115 is nu nog wel in productie, maar is nog niet weer drachtig. Clara 123 zal hopelijk de succesvolle lijn van de Clara's voortzetten.'

Wouter Klootwijk, columnist en tv-maker:

'Niet alle koeien staan in de wei. Vertegenwoordigers van het volk willen dat het moet, verplicht, voorgeschreven door de regering. Een koe kan het niet schelen, er zijn rianten verblijven voor runderen waar ze het beter hebben dan mensen in een vakantiebungalow. Maar een meerderheidje in Den Haag wil de wei.' (LC)

Arjan Geelen, melkveehouder met vrijloopstal te Bladel:

'In de huidige veehouderij worden koeien te snel afgeschreven. Door vruchtbaarheids-, been-, klauw- en uierproblemen zijn vele al na vijf jaar op, terwijl ze zeker vijftien jaar kunnen worden.' (Bv)

Arjan van Erp, melkveehouder te Midwolda:

'Ki's kiezen bewust voor spreiding en zetten ook van de hoogste stiervader een zeer beperkt aantal zonen in. Een beleid waarmee ik het als veehouder van harte eens ben.' (Hp)

Dirk Endendijk, melkveehouder te Ermelo:

'Ik wilde niet expres tegen draads zijn, maar ik zag er gewoon niks in, die grote holsteinbeesten. Nog steeds niet. Ja, ze geven heel veel melk, maar ze zijn daardoor ook kwetsbaar. Mijn fh-koeien zijn niet zo groot, maar ze mankeren nooit wat.' (LI)

Erik Waagmeester, slager te Watergraafsmeer:

'Een steak komt van de achterkant van de koe. Die hangt

er maar een beetje achteraan. De meest luie spier van de koe is de ossenhaas, die gebruikt ze alleen om af en toe haar staart te zwiepen. Die is dus het malst, maar niet per se het lekkerst.' (VN)

Kees Romijn, voorzitter vakgroep melkveehouderij LTO:

'Nieuwe stallen zijn absoluut beter voor het welzijn van de koeien. Er is meer ruimte, meer gemak, het klimaat in de stal is beter en de koeien zijn gezonder. Maar dat wil niet zeggen dat koeien niet meer buiten komen. Mensen vergeten wel eens dat elke nieuwe stal een zegen is voor de koe.' (pL)

Geraldine Haverkamp, docente melkveehouderij Van Hall te Leeuwarden:

'Koeien zijn helemaal mijn ding. Ik ga daar van stralen. Ik wil dus graag melkveehoudster worden, maar dan als boerin naast een boer. Ik wil het bedrijf niet alleen runnen.' (LC)

Jaap Slingerland, melkveehouder te Berkenwoude:

'We vinden het exterieur best belangrijk, maar ons doel is honderdtonners te fokken. Ik zie liever een koe van 83 punten die in balans is, dan een koe van 87 punten zonder balans.' (Mv)

Jan Aantjes, melkveehouder te Streefkerk:

'Wie nog succesvol wil zijn op een keuring moet van goeden huize komen. Ook hier heeft de sportverdwazing toegeslagen. Leuk voor de toppers, maar het betekent vroeg of laat het einde van de ooit zo gezellige keuring.' (Bo)

Henk Deinum, wethouder gemeente Leeuwarden:

'Met de komst van het fokbedrijf van CRV naar Leeuwarden is het net alsof Us Mem weer terugkomt.' (LC)

Martie Hoogeveen, melkveehouder te Vledderveen:

'Mijn motto is dat je een stier wel te vroeg kunt gebruiken, maar nooit te laat.' (Bo)

Koen Bolscher, melkveehouder te Bornebroek:

'Het toekomstperspectief van onze sector is uitstekend. De wereldbevolking groeit, in grote delen van de wereld neemt de koopkrachtige vraag toe. De Nederlandse zuivel is prima in staat om slim op deze marktontwikkelingen in te spelen. Heus, een dip in de melkprijs bederft mijn stemming niet.' (Bv)

Arjan van Mourik, veehandelaar te Nieuwland:

'Melkveehouders breiden flink uit en willen maximaal melken. Er is geen planning en sturing rondom het aanbod van hun nuchtere kalveren.' (NO)

Sonja van der Lely, melkveehoudster te Abbenbroek:

'Onze koeien worden gemolken met een robot en vervolgens kunnen ze kiezen: op stal blijven of naar buiten gaan. Op hete dagen blijven veel koeien liever binnen. Sommige consumenten kijken echt op van dat verhaal, maar ze snappen heel goed dat koeien liever in een koele stal liggen dan in de brandende zon.' (mk)

Bronnen: Boerderij vandaag (Bv), Nieuwe Oogst (NO), Landleven (LI), Boerderij (Bo), Leeuwarder Courant (LC), persbericht LTO (pL), Vrij Nederland (VN), melk (mk), HP plus! (Hp), Melkvee Magazine (Mv)